

Sorular/ Cevaplar

Bu sayımızda Kayseri Sanayi Odası Başkanı Sayın Ali Rıza Özderici ile konuştuk. İlgisine teşekkürler...

Kayseri Sanayi Odası Başkanı Ali Rıza Özderici

● **Ali Rıza Bey önce bize kısaca hayat hikâyenizi anlatır mısınız?**

Kayseri'nin Boyacıkapı mahallesinde ikamet ederken, ÜRGÜP'e yerleşen ailem orada 35 sene ikamet ettikten sonra tekrar Kayseri'ye dönmüştür. Ben 1928 senesinde Ürgüp'te dünyaya geldim. Orta okul son sınıfta iken ticaretin cazibesine kapılarak Ürgüp'te petrol ofisi acentalığı ve oto parçası satıcısı olarak hayata atıldım. 1949 yılında ise Türkiye'de özel sektörün çalıştırdığı Tek Demir Madeni sahibi (Rahmetle anarım) Sabri ÖNCÜ'yü örnek alarak, demir madeni işletmeciliğine demir madeni sahası sahibi Mustafa KOYUN-

CU ile ortak olarak başladım. 1956 yılında ise aynı ortaklarımla ÖZKOYUNCU DEMİR MADENİ LTD. ŞİRKETİ'ni kurduk ve hâlen bu işletmeyi devam ettiriyoruz.

Kayseri Sanayi Odası'nın kuruluşu olan 1966 yılından beri Oda Meclisinde görev aldım. 1976-1979 yılları arasında Yönetim Kurulu Başkanlığı yaptım. 1981 yılında ikinci kez Yönetim Kurulu Başkanlığına getirildim. Hâlen bu görevi yürütmekteyim. Uhdemde, Deniz Kuvvetleri Güçlendirme Vakfı Kayseri İli Başkanlığı, Taşcıoğlu Kuran Kursu Yönetim Kurulu ikinci başkanlığı bulunmakta olup, ayrıca Aspilsan A.Ş. ve Organize Sanayi Bölgesi'nin kuruluşunda hizmet verdim. Ve hâlen çeşitli sosyal amaçlı kuruluşlarda hizmet vermekteyim.

Evli ve 4 çocuk babasıyım. Enerjimi madenciliğime borçluyum.

- **Ülkemizde sanayimizin içinde bulunduğu başlıca sıkıntılar nelerdir? 24 Ocak kararları ne gibi ek tedbirlerle desteklenmelidir?**

1970'li yılların başında ortaya çıkan ve büyük bir hızla tırmanarak tüm dünyayı saran ekonomik bunalımdan maalesef en çok etkilenen ülkelerden birisi olmaktan kurtulamadık. Malûmunuz olduğu üzere 1972 ve 1978 yıllarındaki petrol şoku ve beraberinde sürüklediği etkenler durumu gittikçe ağırlaştırmaktaydı. Tatbik edilen istikrar tedbirlerine nasıl gelindiğini tekrarlamaya gerek duymuyorum. Geçtiğimiz yıla ait veriler, 1980 yılı başından bu yana uygulanmakta olan istikrar programı doğrultusunda ekonomimizde özellikle 1981 de belirginleşen olumlu gelişmelerin, hızının yavaşlamakla beraber, devam ettiğini ortaya koymuştur. Bu çerçevede reel G.S.M.H. daki büyüme, fiyat artışlarındaki yavaşlama, dış ticaret açığındaki küçülmeye bağlı olarak ödemeler dengesindeki iyileşme ve mevduatlardaki artışın 1982 yılında da devam ettiği gözlenmektedir. Buna karşılık iç talepteki daralma ve nakit sıkıntısı nedeni ile 1980 öncesi döneme kıyasla arz talep dengesi düşük bir düzeyde oluşurken, özellikle sanayi kesiminde finansman sorunlarının ağırlığını artırdığı, ayrıca düşük kapasite kullanım ve yatırımlardaki duraklama ile işsizliğin önemini sürdürdüğü de görülmektedir.

1982 yılında dünya ülkeleri ekonomilerinde kaydedilen olumsuz gelişmeler dikkate alındığında Türkiye Ekonomisinde sağlanan iyileşme dikkat çekmektedir. 24 Ocak 1980 ekonomik istikrar politikasının sonucu görülen iyileşmenin yanında bazı problemlerin ciddiyetini koruduğu muhakkaktır. Sanayi kesimi alınan istikrar tedbir-

lerine uyum sağlayabilmek için mevcut tüm zor şartlara rağmen ekonominin sağlam temellere oturtulması için üzerine düşen görev ve yükümlülükleri omuzlamış ve takati kaldığı sürece de taşımaya devam edecektir.

Halen gündemi işgal eden ve çözüm getirilmesi gereken konuları ise şöyle sıralayabilirim :

- Yatırım yetersizliği ve işsizlik,
- Kredi maliyetlerinin yüksekliği ve kaynak yetersizliği,
- İç piyasada talepteki durgunluk,
- Sağlıklı bir sermaye piyasasının oluşturulamamış olması,
- KİT lerin rasyonel bir çalışma ortamına girdirilememiş olması ve zarar etmemek gayesi ile sorumsuz ve zamansız yapılan zamlar,
- İcra iflas kanunu ile karşılıksız çek ve senetler konusuna bir çözüm getirilememiş olması,
- Maliyet enflasyonunun önemini devam ettirmesi.

● **Kayseri'deki sanayicilerin bölgeye has problemlerini açıklar mısınız? Bunların çözümü konusunda ne düşünüyorsunuz?**

Kayseri'de sanayileşme tipik bir şekilde Devlet eli ile başlamıştır. 1930 lu yıllarda kurulan Kayseri Hava İkmal ve Bakım Merkezi ile Sümerbank Pamuklu Dokuma Sanayi Müessesesi yıllarca ilin tek sanayi kuruluşları olarak kalmışlardır. Daha sonra ticari kapitalin sanayi alanına aktarılmasıyla bir mantar gibi çoğalan ve büyüyen imalat haneler mevcut atölyelerinden taşarak, bilhassa şehir dışında kendi imkânları ile yaptıkları işyerlerine taşınmışlardır.

Büyüyen ve devamlı gelişen sanayimizi belirli bir bölgede toplamak ve yatırımları câzip hale getirmek amacıyla Odamızın öncülüğünde kurulan Organize Sanayi Bölgesi'nin alt yapı yatırımlarına devam edilmektedir. Dileğimiz kredi tahsislerinin azami sınırlar içerisinde ve gecikmeden kullanılması ile Bölgenin bir an önce tekemmül ettirilmesidir.

Halen ilimizde 8 sanayi sitesi mevcut olmasına rağmen işyeri kiralarının çok yüksek düzeyde olması bilhassa küçük sanayicimiz için önemli bir problemi teşkil etmektedir. İlin muhtelif yerlerine inşa edil-

miş ruhsatsız bina ve yapılarda faaliyetin yasak oluşu bu konuyu daha da vahimleştirmektedir.

Ayrıca ilimize has olmakla beraber mevcut işyerleri kurulurken ileriye dönük programların yeterince irdelenmemiş olması, yatırımların günün şartlarına göre kârlılığı en yüksek olan ve çabuk üretime dönüşebilen alanlara yapılmış olması, ülke ekonomisinde meydana gelecek geçici krizlerden dahi çok çabuk etkilenmelerine neden olmaktadır.

İlimiz dışındaki hemşehrimizin sanayi yatırımlarını şehrimize yapmalarını arzu etmemize rağmen maalesef sanayiinin yoğun olduğu bölgelerimizde gerçekleştirmeleri ve ilimizdeki üst düzey yönetici noksanlığı Kayserimiz için bir kayıptır.

- **24 Ocaktan bu yana alınan tedbirler bölgemiz sanayi kuruluşlarında kapasite kullanımını ne ölçüde etkiledi? Bu hususta bize rakam verebilir misiniz?**

24 Ocak 1980 ekonomik istikrar tedbirlerinin akabinde 12 Eylül Harekâtı ile sağlanmış olan çalışma barışının tesis edilmesi ile ihracat imkânı olan sanayi kuruluşlarımızda kapasite kullanım oranları % 40 lardan % 80 lere yükselmiş olmasına rağmen iç piyasaya dönük üretim yapan ve ilimiz sanayiinin büyük bir bölümünü oluşturan kuruluşlarda kapasite kullanım oranı iç talep yetersizliği nedeni ile % 55 civarında seyretmektedir. Ayrıca yüksek faiz yükünü kaldıramayan birçok sanayicimizin iflastan kendisini kurtaramadığını da belirtmek isterim.

- **1980-1981 yıllarında bölgemizden yapılan ihracat artış hızı devam ediyor mu? Olumsuz bir durum varsa bunun sebebini açıklar mısınız?**

İlimizden yapılan ve yalnızca Odamızdan geçen ihracatımızın TL olarak değerleri şöyledir :

	ihracat Tutarı (TL)	Artış %
1979	280.951.762.—	
1980	1.297.680.236.—	% 362
1981	2.686.738.240.—	% 107
1982	3.419.535.655.—	% 27

Rakamların mukayesesinden görüleceği üzere 1980 ve 1981 yıllarındaki patlamanın hızını kaybettiği anlaşılmaktadır.

Burada yanılığa düşmemek için bu rakamların yalnızca Odamızdan geçen ihracat olduğunu, zira ihracatçılarımızın bir kısmının İstanbul büroları vasıtası ile, bir kısmında diğer Odalar kanalı ile yurt dışına mal sevk ettikleri ve bu yoldan yapılan ihracatın da büyük rakamlara ulaştığını hatırlatmak isterim.

Yine Odamız kanalı ile gerçekleştirilen 1983 yılının ilk 2 ayındaki ihracatın 1982 yılının aynı dönemine ait ihracatından daha fazla oluşu memnuniyet verici bir durumdur.

Yıllar	Ocak-Şubat Ayı İhracatı Döviz (\$)	(TL)
1982	3.914.117.—	551.509.615.—
1983	4.246.298.—	809.357.195.—

● İhracat seferberliğine bürokrasi ne ölçüde uyum gösteriyor?

Yozgat, Sivas, Kırşehir, Nevşehir ve Malatya il ve ilçelerini kapsayan ve ithalat, ihracat, aktarma, yolcu ve transit işlemlerinin yapıldığı 1. sınıf bir gümrüğe sahip bulunmaktayız. Bölge Bankası durumunda bulunan ve mevzuat ile ilgili her türlü işlemlerin yapıldığı Merkez Bankamızın yanında ithalat, ihracat ve kambiyo işlerini yapmaya yetkili yeterli sayıda Banka şubesi de mevcuttur.

Ancak tüm bunların yanında Maliye Bakanlığımızın yetkili kılacağı bir kambiyo müdürlüğü'ne maalesef sahip değiliz. İhracatçı ve ithalatçı üyelerimiz kambiyo ile ilgili her türlü işlerinde Mersin'e gidip gelmektedirler. Bölgenin ticaret ve sanayi merkezi durumunda olan ilimizde Doğu Anadolu ve Doğu Karadeniz illerini de kapsayan bir kambiyo müdürlüğü kurulması bu konudaki büyük bir boşluğu dolduracaktır. Mersin İhracatçı Birlikleri Kayseri İrtibat Memurluğu görevi de tarafımızdan yürütülmesine rağmen AET ülkelerince ülkemiz menşeli tekstil mamullerine kota uygulamaları neticesinde üyelerimizin her ihracat işleminde Mersin'e gidip gelmeleri ayrı bir problemi oluşturmaktadır.

Yamalı bohça haline gelmiş bulunan T.P.K.K. ile ilgili mevzuatın

da derlenip toparlanarak, günün şartlarına uygun hale getirilmesinde fayda mülahaza etmekteyiz.

Bugünkü mevzuatta yetkili bürokratlar yapmadığı (hayır, dediği) işlemden sorumlu olmayıp, yaptığı işlemden sorumlu tutuluyor. Halbuki geri çevirdiği, yapmadığı işlemde de sorumlu tutulmalıdır.

- **Yeniden değerlendirme ile ilgili kanun değişikliğini nasıl yorumluyorsunuz? Bir sanayici olarak beklediğiniz değişiklikler yapıldı mı? Finansman ihtiyaçlarınızın karşılanmasında söylendiği gibi bu değişikliğe kurtarıcı can simiti gözü ile bakılabilir mi?**

Yeniden değerlendirme fikri ilk kez 1960 lı yılların başında ortaya atılarak, gündeme getirilmiş ve 19.2.1963 gün ve 205 sayılı kanunun geçici 11. maddesi ile de vergi hukukumuzda girmiştir. Ancak aradan 20 yılı aşkın bir süre geçtikten sonra konu yeniden ele alınabilmiş, nitekim 21.1.1983 gün ve 2791 sayılı kanunun yürürlüğe girmesi ile geçici 11. madde yeniden düzenlenerek «Yeniden değerlendirme» gerçekleştirilmiş bulunmaktadır. Kanunun, yaşadığımız hızlı enflasyon dönemlerinden sonra gelen «24 Ocak 1980 istikrar tedbirleri» ile enflasyon hızının kesildiği ve fiyat artışlarının yavaşladığı bir ortamda yürürlüğe konulmuş bulunması zamanlamanın yerinde olduğunu göstermektedir.

Tüm sektörlerde sabırla beklenen ve yapılması kaçınılmaz hale gelen bu operasyonun herşeye rağmen gerçekleştirilmiş olması (ki 80 milyar civarında vergi kaybına sebep olacağı tahmin edilmektedir) tarafımızdan fevkalade cesur bir karar olarak nitelendirilmektedir. Ayrıca karar, bu konuda daha gerçekçi ve sürekli uygulama sağlayabilecek, ancak şimdilik ülkemizde tatbik imkânı bulunmayan «Enflasyon Muhasebesi»ne doğru atılmış bir adım olarak değerlendirilmektedir.

Geçici 11. maddenin yeniden düzenlenmesi ile, genelde beklediğimiz değişikliklerin yapılmış olduğunu söyleyebiliriz. Ancak anılan maddenin (4.a) bendinde yer alan «Bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri (Kollektif, adi komandit ve adi şirketler dahil) bilançolarını yeniden değerlemeleri halinde değer artışını pasifte özel bir fon hesabında tutarlar ve iktisadi kıymetlerin değerlemeden önceki değerleri üzerinden amortisman ayırmaya devam ederler» hükmü ile gelir vergisi mükellefleri ile kurumlar vergisi mükellefleri arasında ayrıcalık meydana geldiği kanaatindeyiz. Bir de de-

ğerlemede esas alınacak katsayıların, bilanço aktiflerinin gerçek değerine ulaştıracak yükseklikte olmadığını, 1982 yılı için belirlenen 1. katsayısının da aynı yıl yaşadığımız % 25 enflasyon karşısında yetersiz kaldığını itiraf etmeliyiz.

Yeniden değerlendirme sonucu oluşacak «Değer artış fonu», doğrudan doğruya vergisiz ve bloksız olarak sermayeye aktarılabilirliğinden ve söz konusu fon kadar tahvil ihracını mümkün kılacağından, işletmelere hem öz varlık yönünden bir ferahlık getirecek, hem de şiddetle ihtiyaç duyulan kredilerin daha ucuza temini imkanını doğuracaktır. Ancak; yeniden değerlendirme müessesesinin pratikte neler getireceğini şimdiden belirlemenin güçlüğü ortadadır. Bundan dolayı olaya «finansman yönünden kurtarıcı can simidi» gibi kesin bir yargı ile bakmanın hatalı olabileceğini kabul etmek gerekir.

● Organize Sanayi Bölgesi çalışmaları halen ne durumda?

Brüt 7.300.000.— m² lik alana kurulmakta olan Organize Sanayi Bölgemizde büyüklükleri 5.000 m² ile 120.000 m² arasında değişen 345 adet sınıai parsel mevcuttur. Alt yapı projelerinden yol, içme ve kullanma suyu, kanalizasyon ve elektrik ihaleleri yapılmış olup, halen faaliyetler devam etmektedir. Bölgemize 31.12.1982 tarihi itibarı ile 471.077.443.— TL'lik bir harcama yapılmıştır. Son yıllarda ekonomimizdeki durgunluğa rağmen halen bölgemizde 4 fabrika üretimi geçmiştir. Ayrıca 50'yi aşan ciddi müracaat mevcut olup, 31.12.1982 tarihi itibarı ile 16 firma ile tahsis sözleşmesi yapılmıştır.

Ülke ekonomisinde Bölgemizin bir an önce yerini alması en büyük dileğimiz olup, arzulanan bu hedefe ulaşmanın azim ve gayreti içerisindeyiz.

● Biliyorsunuz Ali Rıza Bey, sanayi mallarının sadece fiyatları değil kalitesi de şikayet edilen konulardan biri. Bu hususu ihracatda yarattığı sorunlar açısından değerlendirir misiniz?

İlimizin sanayinin tipik bir özelliği olan orta ölçekli sanayi, dayanıklı tüketim malları ve mutfak eşyaları imalatı üzerinde yoğunlaşmıştır. Yüksek enflasyon dönemlerinde yapılan tüm mamullerin satılması sanayicimizi kaliteli imalata yönelmekten alıkoymuştur.

İstikrar tedbirlerinin uygulamasına başlanılmasından sonra tüketicinin zor beğenmeye başlaması ve iç talebdeki daralma netice-

sinde stoklar da had safhaya ulaşmıştır. Yapabilen firmalar çareyi dış pazarlara açılmakta bulmuş ve bilhassa yeni yeni girmekte olduğumuz Orta- Doğu ülkelerine ihracata başlamışlardır.

Ancak yukarda belirttiğimiz gibi kaliteli ürün imalatına yönelmek zaman gerektireceği gibi yeni ek tesisler kurulmasını icap ettirir. Bu ise beraberinde finansman ihtiyacını da gerektirmektedir. Dolayısıyla nakit sıkıntısı içerisinde kıvranan ve zor şartlarda ihracat yapan firmalarımız bu değişimi gerçekleştirememişlerdir. Netice olarak sanayicilerimiz dış pazarlarda kendi piyasalarını kendileri kaybetmeye başlamışlar, hatta ihracatçı firmalarımızın birçokları ihracat bedeli dövizlerin yurda getirilmesinde de büyük problemlerle karşılaşmışlardır. 1980 ve 1981'deki patlamadan sonraki ihracat artış oranının daha sonra yavaşlaması da bunun en güzel örneğidir.

● Fiyat ve kalite konusunda Sanayi Odaları neler yapabilir?

Burada bir hususu belirtmekte yarar görmekteyim. Malumunuz olduğu üzere Odalarımızın faaliyetleri kanun ve tüzüklerle belirtilmiştir. Ancak Odalarımızda olduğu gibi diğer tüm mesleki kuruluşlarda da teşekkülü yönlendiren ve çalışmaya sevk eden unsurun üyeler olduğunu unutmamak gerekir. İlimizde sanayicilerimizin ürettiği mamullerin kalitelerini iyileştirmelerini hususları ile ilgili tüm imkânlar tespit edilmiş ve bu imkânların (Labaratuvar v.b.) istifadelerine açık olduğu müteaddit defalar duyurulmuştur. Ancak üyelerimizin içe kapanık faaliyetleri neticesinde bu imkândan da maalesef yeterince yararlanılamamaktadır.

● Fiyatı yüksek olmakla beraber kalitesi düşük malların ithaline izin verilmesi sanayimize ne yönde tesir edecektir?

Yüksek fiyatlı ve düşük kaliteli malların ithal edilmesi halinde tüketici psikolojisinin kaçınılmaz bir gereği iç piyasada üretilen mallara olan talepte duraklamanın olacağı şüphesizdir. İthal malının kalitesizliği anlaşılınca kadar sanayicilerimizin geçici de olsa sıkıntılara girmesi kaçınılmazdır. İşte bu dönemden sonra tüketici eğilimlerinin iyi tahmin edilmesinin gerekliliği gündeme gelmekte. Ülkemiz tüketicisinin tercihlerinde sırasıyla alışkanlık, reklam, fiyat ve daha sonra da kalite gelmektedir. Burada tüketicinin bilinçlendirilmesi en önemli faktör olmaktadır. Tüketici bilinçlendiği takdirde pa-

rasını harcarken daha çok düşünecek ve en iyiyi tercih edecektir. Aksi halde tercihler yine düşük kaliteli ürünlere yönelecektir. Dolayısıyla sanayicimiz pazardaki tüketici tercihlerine göre üretimini sürdürecektir. Yalnız bu konuda sanayicimizin yönlendirilmesi ve desteklenmesinin önemini de belirtmek isterim.

● **Kayseri’li sanayicinin iş hayatındaki temel ilkelerini biraz tahlil eder misiniz?**

Kayseri’li sanayici ve işadamları küçük yaşlarda bir ticaret veya imalathane sahibi olabilme hevesi ile yaşar. Çok kısıtlı sermaye ile işe başlayıp kendi imkânları ile yapılması mümkün olanın en fazlasını yapması Kayseri’limizin en büyük özelliklerinden birisidir. Kayseri’li sanayicimizin ileriye dönük araştırma ve incelemelere yer vermeden daha önce de belirttiğimiz gibi kârlılığı yüksek olan ve çabuk üretime dönüşebilen alanlara yatırım yapması ve birbirine çok çabuk rakip olmaları da ayrı bir konudur.

Ayrıca sanayicilerimizin ketum oluşu ve firmaları ile ilgili bilgileri mümkün olduğu kadar gizli tutmaya gayret etmeleri, biraraya gelip ortaklık tesis etmelerine rağmen bu ortaklığı devam ettirememeleri, bilhassa orta ölçekli işletmeler ile aile şirketlerinde dışardan eleman temin etmeden her konu ile mümkün olduğu kadar işverenin ilgilenmeye azami gayret sarfetmesi de Kayseri’li sanayicilerimizin ayrı bir özelliğidir.

● **Sizce çağdaş bir işadaminin vasıfları ve sorumlulukları nelerdir?**

Çağdaş bir işadamı ekip ile çalışmasını benimsemeli ve bunu başarabilmeli, faaliyetlerini ileriye dönük program ve incelemeler ile plânlı olarak meydana gelecek kriz ve dalgalanmalardan asgari ölçüde etkilenmeli, dolayısıyla firmaları gelip geçici krizlerden hemen sarsılmamalıdır. Ayrıca vasıfsız ve dolayısıyla ucuz elemanın kalifiye eleman ile mukayese edilemeyeceğinin bilincinde olmalı, müşteri ve işçi-işveren ilişkilerini iyi ilişkiler içerisinde sağlıklı, sağlam temeller çerçevesinde sürdürmelidir.

İşveren, bir aile reisi gibi işyerini yönetmelidir.

● **Fakültemiz mezunlarından hangi nitelikleri beklersiniz?**

Fakülteniz mezunlarının öncelikle yabancı dil konusunda noksatsız yetişmeleri, bu dalda hissettiğimiz eleman sıkıntısını ortadan kaldıracaktır. Ayrıca devamlı teorik bilgi okunmasının çalışma hayatında intibak güçlüklerine neden olduğu görülmektedir. Bu husus mezun olan öğrencinin cevvaliyetini kırmakta, ezikliğe neden olabilmektedir.

Fakülteniz mezunlarına herşeyden önce bu vatanın bizim vatanımız, bu memleketin bizim memleketimiz olduğu, ülkenin ancak bu neslin sahip çıkması ve yükleri omuzlaması halinde, refaha kavuşabileceği aşılmalı ve yurt sevgisi ile bezendirilmelidir.

Fakülteden mezun olacak öğrenciye, diploması verilmmeden önce asgari bir yıl branşı ile ilgili işletmelerde fiilen çalışma imkânı sağlanmalı, göstereceği başarıya göre diploması verilmelidir.

● **Son soruyu kendinize, lütfen kendiniz sorunuz ve cevaplandırınız Sayın Başkan...**

Başlıca temennilerim nelerdir diye sorarsam şöyle cevap vermek isterim :

Temennilerimden biri yer altı servetlerinin karma ekonomi düzeni içerisinde özel sektör ve resmî sektör olarak eşit şartlar altında memleket lehine kıymetlendirilmesi için gerekli kanun ve düzenlemelerin yapılmasıdır.

Mensubu bulunduğum sanayici kesiminin ve ülkemizin 1980 öncesini bir daha yaşamaması için, en büyük sorumluluğun, Milli Eğitim camiamıza ve öğretim görevlilerimize düştüğünü, bu yüzden «İşyeri mabet çalışmak ibadet» ata sözünün kendilerine emanet edilen körpe beyinlere işlenmesinin sorumluluğunu benimseyecekleri inancıyla, bilinçli ve inançlı bir toplumun yetişmesiyle, ülkemizin geleceğinden ve aydınlık günlerin bizlerin olacağından emin olarak, bu imkânı veren sizlere teşekkürlerimi sunarım.

● **Biz teşekkür ederiz.**

KİTAP TANITIMI

MOSKOVA GÖRÜŞMELERİ (26 EYLÜL 1939 - 16 EKİM 1939) VE DIŞ POLİTİKAMIZ ÜZERİNDEKİ TESİRLERİ, Prof. Rıfki Salim Burçak, Gazi Üniversitesi Yayın No: 22, Basın-Yayın Yüksek Okulu Yayın No: 2, Ankara, 1983, VIII+215 s.

Türkiye Cumhuriyeti'nin güçlü ve yakın komşusu Sovyet Rusya ile olan ilişkileri, özellikle ülkenin güvenliği ve dış politikası bakımından her zaman için son derece önem taşır. Bilindiği gibi, iki komşu 1680'li yıllardan 1918'e kadar geçen zamanın yaklaşık beşte birini sürekli bir mücadele içinde geçirmişlerdir. Bunun neticesinde meydana gelen derin husumet, her iki devletin de yıkılması ile son bulmuştur. İki tarafın yeni yöneticileri, Birinci Dünya Savaşı sonrası ve Milli Mücadele günlerinin şartları ve çıkarları ışığında, Türk-Rus ilişkilerini, dostluk ve itimada dayalı yeni bir temele oturtmuşlardır. 16 Mart 1921'de Moskova Anlaşması ile başlayan, 17 Aralık 1925 Türk-Sovyet Saldırmazlık Paktı ile perçinleşen bu dönem, İkinci Dünya Savaşı'nın başlangıcına kadar çeşitli safhalardan geçerek devam etmiş ve Türkiye'nin dış politikasının temel esaslarından birini oluşturmuştur. Ancak İkinci Dünya Savaşı'nın başladığı döneme raslayan Moskova görüşmeleri esnasında ortaya konan Sovyet talepleri, Türkiye'nin Sovyet Rusya ile olan ilişkilerinin sarsılmasına, bundan böyle yakın ve güçlü komşusunun tutumunu, son derece dikkat ve endişe ile yeni bir açıdan ele almasına yol açmıştır. Sovyetler İkinci Dünya Savaşından daha da güçlenmiş olarak çıkmışlar, Türkiye'den toprak talebinde bulunmuşlar, Boğazlarda üs ve statü değişikliği istemişler, Türk-Sovyet münasebetlerinin temel dayanağı olan Saldırmazlık Paktını feshetmişler, Türkiye'ye karşı yoğun bir baskı ve tehdit politikası yürütmüşlerdir. Bu tutumun neticesi olarak Ankara güvenliğini sağlayacak yeni yollar aramak yeni politikalar oluşturmak mecburiyetinde kalmıştır. Halen Türk-Sovyet ilişkilerinin içinde bulunduğu şartlar böyle bir gelişmenin neticesidir. Halbuki 12 Eylül öncesinin amansız politik tartışmaları hatırlanırsa, Türk-Sovyet ilişkilerindeki bu gelişmenin genç nesillerce yeteri kadar bilinmediği olaylara daha çok ideolojik açıdan ve bazı

sloganların ışığında bakıldığı görülür. Günümüzde özellikle demokratik memleketlerde, dış politika kitlelere dayandığı ölçüde ağırlık ve güç kazanmaktadır. Bu itibarla Türkiye için her zaman birinci derece önemi olan Sovyetlerle olan ilişkilerinin gerçek niteliğinin genç nesillerce doğru olarak bilinmesi, peşin hükümlü ve hissi değerlendirmelerden dikkatle kaçınılması, gelecek bakımından da gereklidir. Bu da ancak iki taraf arasındaki münasebetlerin geçirmiş olduğu aşamaların ve halihazır durumun sebeplerinin objektif olarak değerlendirilmesi ile mümkündür. İşte Prof. Rifki Salim Burçak'ın araştırması, belirtilen açıdan, hem genç nesiller ve hem de aydın kesimler için son derece faydalı bir kitap niteliğini taşımaktadır.

Gazi Üniversitesi tarafından yayınlanan kitap, bir önsöz ile dokuz bölümden oluşmaktadır. Birinci Bölümde, Türk dış politikasının temel esasları olan barışçılık, eşitlik ve statu quo taraftarlığı ilkeleri izah edildikten sonra, Türk-Sovyet dostluğunun oluşması, bunun bir saldırmazlık paktına dönüşmesi ve sonraki gelişmeler özetlenmektedir. İkinci bölümde, İkinci Dünya Savaşı'nın eşiğinde Türk Politikası üzerinde durulmaktadır. Özellikle Arnavutluğun İtalya tarafından işgalinin Türkiye'de doğurduğu huzursuzluk ve Ankara'nın güvenliğini Batı camiası içinde aramaya yönelmesi, bunu yaparken de güçlü komşusu Sovyet Rusya'ya ters düşmemeğe itina göstermesi vurgulanmaktadır. Üçüncü bölümde, İkinci Dünya Savaşı'nın eşiğinde Sovyet Politikası konu alınmakta, Sovyetlerin bir taraftan Fransa ve İngiltere ile müzakere ederken, diğer taraftan Almanlarla bir saldırmazlık paktı imzalamaları, paktın imzalanmasından hemen sonra, İkinci Dünya Savaşının patlak vermesi ve Polonya'nın çöküşü ve doğusunun Sovyet istilâsına uğraması açıklanmaktadır. Dördüncü bölüm, Sovyet politikası hakkında Ankara'da iyimserlik başlığını taşımaktadır. Bu bölümde özellikle Sovyetlerin ergeç Batı devletleri ile işbirliği yapacakları yolundaki Türk devlet adamlarının görüşleri belirtilmekte, Rus-Alman Saldırmazlık Paktı'nın imzalanmasından sonraki değişik şartlara ve endişelere rağmen, Türkiye'nin Sovyetlerle bir yardımlaşma paktı yapmak istemesi ve bu maksatla Dışişleri Bakanı Şükrü Saraçoğlu'nu Moskova'ya göndermesinin sebepleri izah edilmektedir. Eserin ağırlık merkezini beşinci bölüm oluşturmaktadır. Bilindiği gibi, Türk Dışişleri Bakanı Şükrü Saraçoğlu Sovyetlerin ısrarlı daveti üzerine, onlarla bir yardım paktı imzalamak maksadıyla 23 Eylül'de Moskova'ya gider. Moskova'da görüşmeler uzar. Bu arada Almanya ile Sovyetler arasında Polonya taksim edilir. Sovyet Rusya, Baltık devletlerini nüfuzu altına alır. Moskova'da aralıklı olarak devam eden tartışmalarda, Sovyetlerin

ortaya sürdükleri talepler (Türk-İngiliz-Fransız Anlaşmasında tadilat, Türk-Rus Anlaşmasında Almanya'ya karşı hüküm bulunmaması, özellikle Boğazlarda üs ve statü-quo değişikliği isteği), anlaşmayı imkânsız hale getirir. Saraçoğlu yirmibir günlük bir ikametten sonra elleri boş dönmeye mecbur kalır. Artık Türk-Sovyet dostluğu tarihe karışmıştır. M. Kemal ve Lenin'in zor günlerde kurdukları dostluk, Avrupa'da dengenin Rusya lehine dönmesi ve Rusya'nın bundan yararlanmak istemesi üzerine Sovyetler tarafından bozulmuştur. Moskova görüşmelerindeki Sovyet istekleri, Türkiye'de huzursuzluk ve büyük endişeler yaratmıştır. Görüşmelerin sonucu da önemli olmuştur. Şöyleki bundan böyle Türkiye her atacağı adımda Sovyetleri daha dikkatle izlemek mecburiyetini duyacak ve dış politikasını Sovyetlere karşı güvenliğini sağlayacak bir sisteme bağlamayı temel gaye edinecektir. Yedinci bölüm, Türkiye'yi savaşa sokma çabalarına tahsis edilmiştir. Burada harp talihinin lehlerine dönmesi üzerine, müttefiklerin savaşa girmesi için Ankara üzerine baskı yapmaları, Türkiye'nin Almanya ile ilişkilerini 1944 Ağustosunda kesmesi, savaşın kesin sonucu belirlenmeye başladıktan sonra, barışta söz sahibi olmak amacıyla 23 Şubat 1945'de Almanya'ya şeklen savaş açması ve Türk yöneticilerinin bu davranışlarının sebepleri izah edilmektedir. Sekizinci bölümde, savaş sonrası Türk-Sovyet ilişkileri incelenmektedir. İkinci Dünya Savaşı sonunda, Sovyetler kıt'ada mutlak üstünlük sağlamışlardır. Türkiye dışındaki hedeflerinin bir çoğunu elde etmişlerdir. Sıra güneydeki hedeflere gelmiştir. Daha savaş bitmeden Sovyet yöneticileri, Türk-Sovyet Saldırmazlık Paktı'nın feshedileceğini ihtar ve yeni bir anlaşmaya esas olmak üzere, Doğu'da Kars ve Ardahan'ın verilmesini, Boğazlarda üs tesis edilmesini ve Montreux Anlaşması'nın Sovyet istekleri doğrultusunda değiştirilmesini istemişlerdir. Türkiye siyasi yalnızlığına ve Sovyetlerin güçlerinin doruğunda bulunmalarına rağmen, bu istekleri reddeder. Ankara silâh elde direnir ve gergin bir bekleyiş içine girer. Bu arada şartlar değişir. Avrupa ve Orta-Doğu üzerindeki Sovyet tehdidi neticesinde, Atlantik Paktı meydana gelir. Kore savaşı sonrasında Türkiye Nato'ya girmek suretiyle ferahlar. Dokuzuncu bölümde Moskova'nın Türkiye ile ilişkilerini düzeltmek için sarfettiği gayretler, bunun neticesinde ilişkilerin yumuşaması ve iyi bir komşuluğun değişmiyen şartları belirtilir, özellikle bunun en başta gelen şartının tarafların birbirlerinin iç ve dış güvenliklerini tehdit edebilecek olan fiil ve hareketlerden itina ile sakınmaları ve birbirlerine karşı saygılı davranmaları gerektiği vurgulanır.

Kitap dil bakımından açık, net ve akıcı özelliğe sahiptir. Verilen bilgiler okuyucuyu detaylara boğmadan Türk-Sovyet ilişkilerinin gelişme çizgisini geniş bir perspektif içinde özlü bir şekilde ortaya koymaktadır. Eser malzeme itibarıyla yerli ve yabancı araştırmalara dayanmaktadır. Bilindiği gibi, bu dönemin Türk belgeleri incelemeye açılmamıştır. Bazı hatıralar ve Dışişleri Bakanlığınca yayınlanan mahdut araştırmalar dışında, belgelere dayalı araştırmalar sayılıdır. Buna mukabil, yabancı belgeler açısından durum farklıdır. Kitabın yeni baskısı yapılırken faydalanılan belge ve araştırmaları topluca kapsıyan bir bibliografyanın ilâve edilmesi okuyucu ve araştırmalar bakımından yararlı olacaktır.

Netice itibarıyla Prof. Rifki Salim Burçak'ın eseri, Türkiye bakımından her zaman hayati önem taşıyan Sovyetlerle olan münasebetleri, tarihi gelişme çizgisi içinde, sebep ve sonuçlarıyla aydınlatması, günümüze ve gelecekteki ilişkilere ışık tutması bakımından herkes için, özellikle genç kuşaklar için okunması gerekli bir araştırma niteliği taşımaktadır.

Prof. Dr. Abdurrahman ÇAYCI

FINANSAL KURUMLAR, Özcan Ertuna, İ.İ.B.F. Yayın No: 3, İzmir: Ege Üniversitesi Matbaası 1982, 260 sahife.

Ülke ekonomisinde finansal sektörün önemli bir rol oynamasına rağmen, maalesef, finans literatüründe bilimsel açıdan nitelikli sayılacak kitapların azlığı ve bilhassa piyasadaki finans ile ilgili kitapların genellikle gelişmiş batı ülkelerinin finansal yapılarını tanıtmaları ve Türkiye'ye mahsus finansal durumlara geniş yer vermemesi dikkat çekmektedir. Finans sahasında bu açığı kapatacak nitelikte olan Özcan Ertuna'nın «Finansal Kurumlar» kitabı gerek akademik personelin gerekse finansal piyasalarla ilgilenen kişi ve kuruluşların yararlanabileceği bir kaynak olarak finans literatürüne büyük katkıda bulunmuş bilimsel bir araştırmanın ve çalışmanın sonucu meydana gelmiş değerli bir kitaptır.

Kitap dört bölüm, onüç kesim ve bölümlere ilâve olarak üç ekten oluşmaktadır.

Birinci bölümün konusunu Türkiye'deki finansal kesimin kuramsal yapısının açıklanması teşkil etmektedir. Kurumsal yapı incelenirken birikim-yatırım ilişkisine ağırlık verilmiş, kısaca finansal örgütlenme konusu anlatılmış ve konuyla ilgili olan bazı temel finansal varlık kavramlarının açıklanmasına yer verilmiştir. Birinci Kesime Ek'te ise 1950-1979 yılları arasında Türkiye Ekonomisinde meydana gelen Makroekonomik dengesizlik Leff ve Sato tarafından geliştirilen bir model kullanılarak incelenmiştir.

İkinci bölümde ülkemizde ki finansal örgütlemeye geniş bir şekilde yer verilmiş, finansal kurum ve aracı kuruluşlar detaylı olarak anlatılmış ve banka sistemi ile sermaye piyasası arasındaki ilişkiye kısaca değinilmiştir. Ayrıca, Türk Banka Sistemi, Menkul Kıymetler Borsası ve Finansal Aracı Kuruluşların tarihsel gelişimi, bankaların para yaratması, bankalar tarafından izlenen iştirakçilik uygulaması, T.C. Merkez Bankasının Finans Kesimi ve Ticaret Banka-

ları ile olan ilişkileri bu bölümün esas konularını teşkil etmektedir. Bölümdeki bir Ek ile Ticaret Bankalarının 1962-1976 yılları arasındaki portföy davranışları bir stok ayarlama modeli kullanılarak incelenmiştir. Diğer bir Ek'te ise yatırım bankalarının özellikleri hakkında çok kısa tanıtıcı bilgi verilmiştir.

Üçüncü bölümde, finans kesimi ile devlet arasındaki bazı önemli ilişkiler ve son zamandaki gelişmeler incelenmiş ve bu kesime olan devlet müdahalelerine yer verilmiştir. Finans kesimini çok yakından ilgilendiren Sermaye Piyasası Yasası, Kurulu, Piyasanın denetlenmesi ve yasada öngörülen yardımcı kuruluşlar bu bölümde tanıtılmış ve değerlendirilmiştir.

Son bölüm olan dördüncü bölümde ise finans kesimi ve makro-ekonomik modeller üzerinde genel olarak durulmuş, finans kesimi için bir model taslağı önerilmiş ve ayrıyeten tüm ekonomi için fon akımı tablosunun hazırlanması bir örnekle gösterilmiştir.

Özcan Ertuna'nın «Finansal Kurumlar» adlı kitabı ülkemizin finans kesimini çok yakından ilgilendiren konuları en son şekliyle ve Türkiye'ye mahsus uygulamalarıyla inceleyen bir finans kitabıdır. Kitabın finans kesimi için getirilen yasa düzenlemelerin en yoğun olduğu bir dönemde yazılmasına rağmen, bilhassa 1979-1981 yılları arasında gelişme gösteren finansal aracı kuruluşlar ve piyasa ile ilgili yeni gelişmeler ilk olarak bu finans kitabında yer almışlardır. Kitabın öğrencilere, finansal kurumlar hakkında bilgi edinmek isteyenlere ve bilhassa finansal piyasalarda faaliyette bulunan kuruluş ve bu piyasalarda görev alan kişilere yardımcı ve yararlı olacağı kanısındayız.

Yrd. Doç. Dr. İ. Hakkı SÖNMEZ

CAUSAL MODELS IN MARKETING, Richard P. Bagozzi, John Wiley and Sons, Inc., New York, 1980, 303 sahife.

Neden-etki kavramları pazarlamada olguları açıklayabilmek için kullanılan temel kavramlardır. Pazarlama uygulayıcıları, tüketicilerden bir tepki elde etmek amacıyla geliştirdikleri plan ve programları uygulamada neden-etki ilişkisinden yararlanırlar. Örneğin, reklamların satışı etkilemesi, fikir liderlerinin yeni mamullerin kabul görmesindeki rolleri neden-etki mekanizmasına bağlı olarak oluşan birer olgudur.

Bir bilim dalında kuramın gelişmesi ve zenginleşmesi, o bilim dalının gelişmesine hizmet etmektedir. Kuram geliştirmek oldukça zor bir iş olmasına karşın kuramdan yoksun bir disiplinin gelişme kaydedebilmesine olanak yoktur. Pazarlamada kuram geliştirmeye verilen önem diğer disiplinlerle karşılaştırıldığında çok azdır. Gerçekten, pazarlama biliminde geçerli olan uygulama diğer disiplinlerde geliştirilmiş kuramlardan faydalanmaktadır. M.I.T.'de pazarlama profesörü olan Bagozzi, üstün bir gayretle ortaya koyduğu bu yapıtında, pazarlamada kuram geliştirme ve test etmede kullanılabilir genel bir model ortaya koymuştur. Nitekim, Bagozzi ulaşmak istediği amacı şöyle ifade etmektedir: «Pazarlama araştırmasında kuram geliştirme ve ampirik araştırma aşamalarını sistematik bir şekilde incelemektir». Yazar bu amaçla felsefe biliminden ve ekonometri, psikometre ve sosyoloji disiplinlerindeki metodolojik gelişmelerden büyük ölçüde yararlanmıştır.

Gerçekten, bilimsel açıklama, araştırmacıdan neden-etki ilişkisini açıklamasını ve olguyu ortaya çıkaran kanunları ve mekanizmayı bir model ile göstermesini istemektedir. Bagozzi'nin geliştirdiği nedensel modelleştirme yalakaşımı ile pazarlama bilimi ile uğraşanlar kuram geliştirme ve test etmede kuvvetli bir araca sahip olmuşlardır.

Yapıtın ilk bölümlerinde nedensellik kavramı klasik ve modern düşünürler açısından incelenmekte, nedensel modelleştirmede temel kavramlar üzerinde durulmakta ve modelin oluşturulmasında kullanılan yapısal eşitlik sistemleri tanıtılmaktadır.

Geliştirilen yapısal (nedensel) eşitlik modellerinin test edilmesinde Jöreskog tarafından geliştirilen LISREL (Linear Structural Relationships by the Method of Maximum Likelihood) bilgisayar programı kullanılmaktadır. LISREL ölçme modelini ve yapısal eşitlik modelini içermektedir. Ölçme modeli, gözlemlenemeyen kavramların gözlemlenebilen değişkenler aracılığı ile nasıl ölçüldüğünü ve gözlemlenen değişkenlerin ölçülmesindeki güvenilirliği ve geçerliliği belirlemektedir. Öte yandan, yapısal eşitlik modeli ise gözlemlenemeyen değişkenler arasındaki nedensel ilişkiyi saptamaktadır.

Yazar yapıtın diğer bölümlerinde, pazarlamadaki çeşitli olguların nedensel modelleştirme yaklaşımıyla incelenmesini göstermektedir. Ayrıca, bu yaklaşımın panel çalışmalarında ve deneysel araştırmalarda kullanılabileceğini de içeren örnek çalışmalara yer verilmiştir. Son bölümde ise, satış elemanlarının performansını etkileyen faktörler nedensel modelleştirme yaklaşımıyla bir model şeklinde sunulmuş ve bu modelin LISREL programı ile test edilmesi gösterilmiştir.

Yapıtın kolayca anlaşılabilmesi okuyucudan temel istatistik ve çoklu regresyon modellerini bilmesini gerektirmektedir. Yapıt özellikle pazarlama kuramı, pazarlama modelleri ve pazarlama araştırması ile ilgilenenlere yararlı olabileceği gibi, ekonomi ve yönetim bilimleri ile ilgilenenler için de değişik bir yaklaşım içermesi yönünden yararlı olabilir. Bu konudaki en son gelişmeler Journal of Marketing Research dergisinin Kasım 1982 de çıkarttığı özel sayıdan izlenebilir.

Yard. Doç. Dr. Alican KAVAS

PAZARLAMA ARAŞTIRMALARI, M. Cengiz Pınar, Hüseyin Ateş,
İstanbul, 1983

Türkiye de ilk ciddi pazarlama araştırması kitabını yazan sayın Cengiz Pınar, sayın Hüseyin Ateş ile ortak yeni bir eser ortaya çıkartmışlar. 1980 den bu yana, pazarlama konusunda yazılan eserler zenginleşmekte ve sayısal olarak da artmaktadır. Bu da bize pazarlama disiplininin Türkiye'de artık bilimsel bir yaklaşımla ele alınmaya başladığının belirtilerini göstermektedir.

Eserin, temel özelliklerini kısaca şöyle özetleyebiliriz :

1) Pazarlama araştırması, diğer işletme çabalarına yön veren bir yönetim aracı olarak kabul edilmiştir.

2) Pazarlama araştırması, hem mikro, hem de makro düzeyde, kit kaynakların en iyi kullanımında bir araç olarak görülmüştür.

3) Konuların birbiri ile olan ilişkisi, yöneticilerin karar verme yeteneklerini geliştirme amacına dönük olarak dikkatlice belirlenmiştir.

Bu özellikler göz önüne alınarak, eser dört kısım ve on dört bölümden oluşmuştur. Birinci kısım, pazarlama araştırmasının temel kaynaklarını ele almakta ve araştırmada izlenecek aşamaları örnekler yardımı ile açıklamaktadır. Bu kısmın en önemli özelliği, anket yönteminin geniş bir şekilde ele alınışı olmaktadır.

İkinci kısımda, pazarlama araştırmasında kullanılan sayısal yöntemler dört bölümde incelenmiştir. Önce, olasılık hesapları, sonra dağılım ve anlamlılık teorisi ile ikinci kısım tamamlanmıştır.

Pazarlama araştırmasının uygulama alanları başlıklı üçüncü kısım, beş değişik araştırma alanını kapsamaktadır. Pazarlama performans analizi, pazar potansiyeli analizi, fiziksel dağılım, mal araştırması ve fiyat belirleme araştırması geniş şekilde ele alınmış ve incelenmiştir.

Son kısım, ihracat pazarlaması ve araştırma raporlarının hazırlanmasından oluşmaktadır. Özellikle ihracat pazar araştırmasının geniş şekilde ele alınışı, esere bir başka özellik katmaktadır. Son yıllardaki ihracat seferberliğine katılan yöneticilere değerli bilgiler vereceği ve yol göstereceği beklenebilir.

Yukarıda kısaca açıklanan dört kısım ve on dört bölüm, onyedü örnek olay ile desteklenmiş ve açıklamaların uygulanabilir özelliklerine ağırlık verilmiştir. Geniş bir kaynakçaya da sahip olan eser, pazarlama bilimi ile uğraşanlara ve uygulamacı yöneticilere yararlı olabilecek bir niteliğe sahiptir.

Yrd. Doç. Dr. Yavuz Odabaşı

FAKÜLTEMİZDEN HABERLER

A. AKADEMİK FAALİYETLER

Konferanslar : Fakültemizdeki ve diğer Fakültelerdeki konularında uzman öğretim üyelerinin güncel konulardaki çalışmalarını öğrencilerimize ve dış çevreye duyurmak amacıyla bir konferanslar serisi düzenlenmiştir. Üç haftalık aralıklarla düzenlenen konferansların ilk yedisi kalabalık bir öğrenci ve dinleyici kitlesi tarafından takip edilmiş ve mahalli basında ilgi uyandırmıştır.

Şimdiye kadar tamamlanmış olan konferansların tarih, konu ve konuşmacıları aşağıda sıralanmıştır.

Adı ve Soyadı	Konusu	Tarih
1— Doç. Dr. Ümit Sergün	«Türkiye’de ve Dünyada Enerji Çıkmazı»	13 Ocak 1983
2— Doç. Dr. Yıldırım Öner	«Japon Kuruluşlarında Personel Yönetiminin Başlıca Özellikleri»	22 Şubat 1983
3— Doç. Dr. Mehmet Şahin	«İthal İkamesi Ekonomilerinin İhracata Yönelmesi»	7 Mart 1983
4— Yavuz Altop Danışma Meclisi Üyesi	«Yeniden Değerleme»	5 Nisan 1983
5— Prof. Dr. Abdurrahman Çaycı	«Tarihte Ermeni Teğörizmi»	3 Mayıs 1983
6— Doç. Dr. Ali Erkan Eke	«İşçi Şirketleri»	17 Mayıs 1983
7— Doç. Dr. Süleyman Türkel	«Yönetim ve Yönetimde Bilgisayarların Yeri»	7 Haziran 1983

Bu konferanslara katılmamakla beraber gönderdikleri tebrik telgrafları ile başarılar dileyen ve bizleri bu tür faaliyetlerde teşvik eden Danışma Meclisi Başkanı Prof. Dr. Sadi Irmak, Danışma Meclisi Başkan Yardımcısı Vefik Kitapçığıl, Başbakan Bülend Ulusu, Tarım ve Orman Bakanı Prof. Dr. Sabahattin Özbek, Sosyal Güvenlik Bakanı Sadık Şide, Yüksek Öğretim Kurulu Başkanı Prof. Dr. İhsan Doğramacı, Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Tarık Somer, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nusret Ekin, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nden Prof. Dr. Mehmet Kaplan, Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Dr. Sedat Alp, Türk Kooperatifçilik Kurumu Başkanı Nurettin Hazar, Türkiye Odalar Birliği Genel Sekreteri Doç. Dr. Mehmet Sağlam, Ege Bölgesi Sanayi Odası'ndan Ersin Faralyalı, Karadeniz Birlik Genel Müdürü Doğan Erdil, Karadeniz Birlik Pazarlama Müdürü Aykut Ürer ve Tercüman Gazetesi yazarlarından Ahmet Kabaklı'ya teşekkürlerimizi ve saygılarımızı sunarız.

Yayın

Fakültemizce 29 Kasım 1982 tarihinde düzenlenen «Atatürk, Kültür ve Eğitim» seminer bildirileri baskıya verilmiştir. Üniversitemiz Matbaasında basılacak bildiriler kitabının Temmuz ayında tamamlanması beklenmektedir.

Kongreye Katılım

Fakültemiz öğretim üyelerinden Doç. Dr. Cemal Özgüven ve Yrd. Doç. Dr. Cengiz Yılmaz «Değişik Kâr Düzeylerinde En Az Kaynak Kullanımlı Ürün Bileşimlerinin Bulunması», Yrd. Doç. Dr. Osman Unutmaz «Üçgen Dağılımların Benzetim (Simulasyon) Modellerinde Kullanımı» adlı bildirilerle Yöneylem Araştırması 8.ci Ulusal Kongresine katılacaklardır.

Kongre 21-23 Haziran 1983 tarihleri arasında ODTÜ'de düzenlenecektir.

B — ÖĞRETİM KADROSUNDAKİ GELİŞMELER

Öğretim Üyelerimizden Mehmet Şahin, «İthal İkamesi Politikalarının Başarısızlığı Üzerine bir Tahlil Denemesi» adlı teziyle, Cen-

giz A. Sedet «Finansmanda Amaç Programlara» adlı teziyle, Faruk Andaç «İşsizlik Sigortası» adlı teziyle Üniversite Doçentliği ünvanlarını kazanmışlardır.

Anadolu Üniversitesi, Kütahya İdari Bilimler Yüksek Okulundan Dr. Mansur Atalay ve Sivas Cumhuriyet Üniversitesinden Dr. Mehmet Ali Bilginoğlu Fakültemize Yardımcı Doçent olarak atanmış ve görevlerine başlamışlardır.

İngilizce Hazırlık bölümü Fakültemiz bünyesinden ayrılarak Rektörlüğe bağlanmıştır. Bölüm Başkanlığına sayın Prof. Dr. Ulviye Özer getirilmiştir.

C — SOSYAL FAALİYETLER

7 Ocak 1983 de Fakültemizin öğretime başlama yıldönümü Orduevinde düzenlenen bir şölenle kutlanmıştır. Bu şöleni onurlandıran ve düzenlenmesinde yardımlarını esirgemeyen Yurtiçi Doğu Bölge Komutanı Sayın Tümgeneral Remzi Güven'e, Erciyes Üniversitesi Rektörü Sayın Prof. Dr. Metin Tuncel'e ve Fakülte Dekanlarına teşekkür ederiz.

Fakülte-İşçevresi ilişkilerinin geliştirilmesi amacıyla, Kayseri'deki firmaların profesyonel yöneticileri belirli bir program dahilinde öğrencilerimize uygulamadan örnekler vermektedir. Bu program içerisinde Lüks Kadife Genel Müdürü Sayın Akın Bayram ve Meybuz Genel Müdürü Sayın Yaşar Yaşar misafir konuşmacı olarak derslerimize katılmışlardır. Saray Halı Genel Müdürü Sayın Cengiz Tuncer ise Haziran ayı içerisinde Fakültemize konuşmacı olarak gelecektir.

Cevremizin tarihi ve turistik potansiyelini tanımak, öğretim elemanları ve öğrenciler arasındaki yakınlık ve bilgi iletişimini sağlamak amacıyla Kapodokya bölgesine bir inceleme gezisi yapılmıştır.

Erciyes Üniversitesi Fakülteler Arası Rektörlük Kupası Müsabakalarında basketbol ve futbol dalında Şampiyon olan Fakülte Takımımız ayrıca 7 Ocak Kutlama Günü dolayısıyla yapılan özel basketbol maçında da Üniversite Karması karşısında önemli bir galibiyet elde etmiştir.

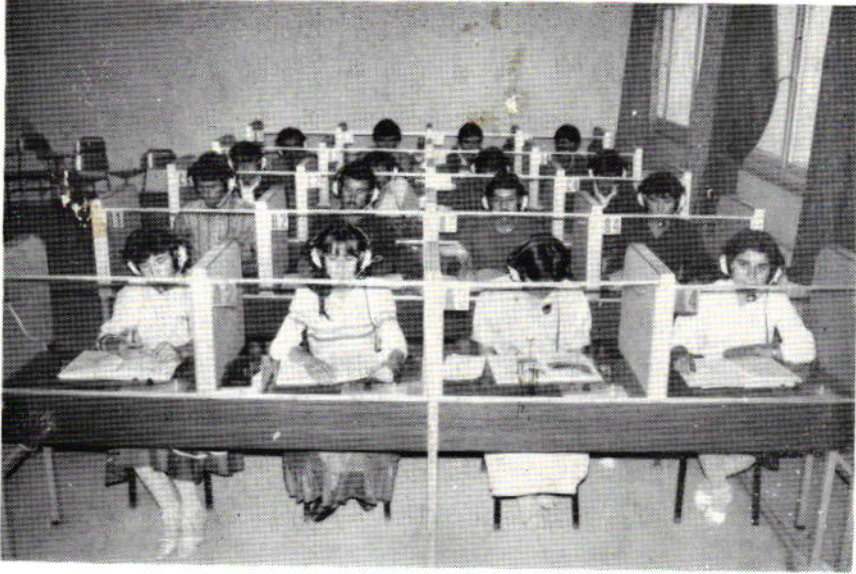

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ

İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ DERGİSİ

Orta Anadolu'da önemli bir ticaret ve sanayi merkezi olan Kayseri'de 7 Ocak 1980 tarihinde öğretime başlayan Fakültemiz bu yıl ilk mezunlarını vermenin mutluluğunu tadacaktır.

Önceki yıllarda olduğu gibi Fakültemizde eğitim süresi **bir yıl İngilizce hazırlık**, dört yıl mesleki eğitim olmak üzere beş yıldır. İngilizce muafiyet sınavını başaranlar doğrudan doğruya mesleki eğitime başlayabilirler. Fakültemizde İngilizce öğretimine hazırlık sınıfından sonra da ağırlık verilmeye devam edilmektedir. Nitekim bazı dersler İngilizce verilmekte ve dört yıl boyunca çeşitli alanlardaki -finansman, muhasebe, ticari yazışmalar gibi- mesleki İngilizce dersleri ile de lisan öğretimi desteklenmektedir.

Bir grup hazırlık sınıfı öğrencimiz Üniversitemiz lisan laboratuvarında.

özbek MATBAACILIK
Tel. 19 00 36, Dört Yol/Ankara